

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja
za period januar/siječanj-juni/lipanj 2012. godine

Sarajevo, avgust/kolovoz 2012. godine

Sadržaj:

Uvod.....	3
1. Realni sektor.....	4
1.1. <i>Industrijska proizvodnja</i>	4
1.2. <i>Tržište rada BiH</i>	4
2. Javne finansije.....	6
2.1. <i>Indirektni porezi u BiH</i>	6
2.2. <i>Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH</i>	6
2.3. <i>Izvršenje budžeta opšte vlade BiH za prvi kvartal</i>	7
3. Cijene, monetarni i finansijski sektor.....	8
3.1. <i>Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)</i>	8
3.2. <i>Monetarni agregati</i>	9
3.3. <i>Prosječna obavezna rezerva</i>	9
3.4. <i>Devizne rezerve Centralne banke BiH</i>	10
3.5. <i>Depoziti</i>	10
3.6. <i>Kredit</i>	11
3.7. <i>Berze</i>	12
4. Vanjski sektor.....	14
5. Strane direktne investicije.....	15

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.

„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Nakon što je u prvom kvartalu najvjerojatnije ostvaren negativan ekonomski rast u odnosu na isti period prethodne godine, pad je po svemu sudeći nastavljen i u drugom tromjesečju mada nešto slabijim intenzitetom. Iako je još uvijek prerano donositi zaključke, dostupni sektorski podaci realnog sektora za drugo tromjesečje ukazuju ne samo na nastavak nego i moguće intenziviranje pada privatne potrošnje i investicija što je kompenzirano blagim povećanjem pokrivenosti uvoza izvozom u odnosu na prvo tromjesečje.

Na mogući pad privatne potrošnje u drugom tromjesečju prije svega ukazuje realna stagnacija (moguće i realni pad) prometa u maloprodaji koja je u ranijim godinama uglavnom bila povezana sa smanjenjem potrošnje. Naime, nominalni rast prometa maloprodaje u FBiH od 7,4% iz prvog tromjesečja je više nego prepolovljen u drugom kvartalu, dok je rast od 4,9% iz prvog tromjesečja u RS umanjen na stopu nižu od 1%. Intenziviranje pada građevinskih radova u drugom tromjesečju ukazuje na sve snažniji pad investicija. Povećanje vrijednosti građevinskih radova od 5,3% iz prvog kvartala u FBiH je za svega dva mjeseca pretvoreno u pad radova nakon pet mjeseci 2012. (od 2,6%). Situacija je donekle popravljena u junu kada je u FBiH zabilježen rast od 4,9% čime je polugodišnji pad sveden na „svega“ 0,8% (g/g). U isto vrijeme godišnji pad vrijednosti radova u RS od 14,3% iz prvog kvartala je dodatno intenziviran u drugom tromjesečju tako da je šestomjesečni pad iznosio 15%.

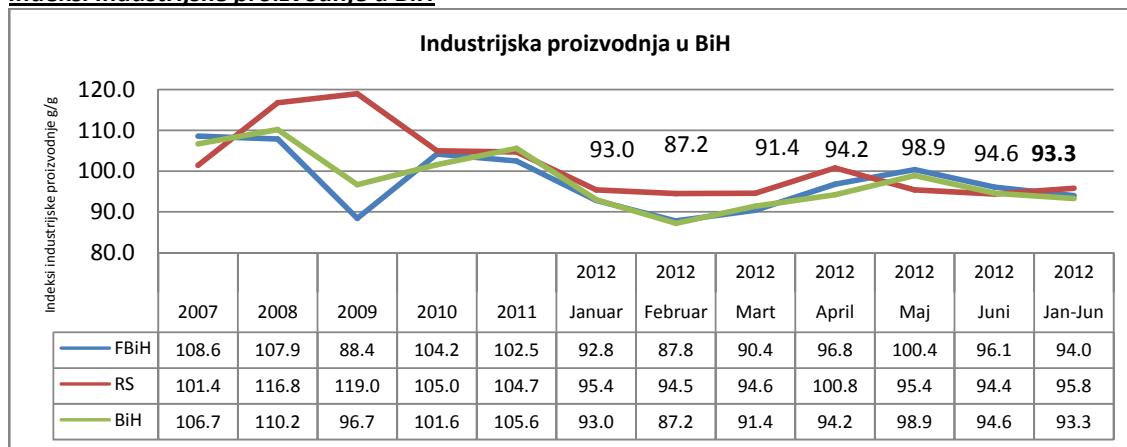
Sve snažniji pad domaće tražnje u drugom tromjesečju je rezultirao nominalnim padom robnog uvoza. Ovo je nakon njegove stagnacije u prvom tromjesečju rezultiralo polugodišnjim smanjenjem uvoza roba od 0,7%. S druge strane, polugodišnji pad vrijednosti robnog izvoza od 5,1% je bio upola niži u odnosu na pad iz prvog tromjesečja ponajviše zahvaljujući porastu iz maja od 2,4%, te posebno povećanju iz juna od 5% (g/g). Ovo je u velikoj mjeri pomoglo smanjenju polugodišnjeg pada industrijske proizvodnje od 6,7% u odnosu na pad od 9,4% iz prvog tromjesečja. Zaustavljanje pada izvoza praćeno padom uvoza u drugom kvartalu su rezultirali povećanjem pokrivenosti uvoza izvozom sa 51,8% u prvom tromjesečju na 52,8% u prvih šest mjeseci 2012.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Intenziviranje nepovoljnih ekonomskih prilika u međunarodnom ekonomskom okruženju u prvoj polovini 2012. godine izrazito negativno se odrazilo na industrijsku proizvodnju u Bosni i Hercegovini. Prema podacima Agencije za statistiku BiH za prvih 6 mjeseci 2012. godine fizički obim industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini smanjen je za 6,7% u odnosu na isti period prethodne godine. Glavni razlog smanjenja industrijske proizvodnje je slabljenje izvozne tražnje što je rezultiralo smanjenjem izvoza i samim tim padom proizvodnje u prerađivačkoj industriji u BiH od preko 7% u odnosu na isti period prethodne godine. Pored toga, sektori rudarstva i proizvodnje električne energije koji su determinisani domaćom tražnjom također bilježe smanjenje proizvodnje u odnosu prethodnu godinu. Pad proizvodnje u sektoru rudarstva u periodu januar – juni 2012. godine iznosio je 2%, dok je u sektoru za proizvodnju električne energije zabilježeno smanjenje proizvodnje od oko 6% u odnosu na isti period prethodne godine. Međutim, iako je ukupna proizvodnja električne energije u BiH za period januar-juni 2012. godine manja u odnosu na isti period prethodne godine, potrebno je istaći je tokom aprila i maja mjeseca registrirano povećanje proizvodnje u odnosu na prethodnu godinu. Posmatrano po entitetima pad industrijske proizvodnje u periodu januar-juni 2012. godine iznosio je 6% u FBiH, dok je u RS-u registriran pad od 4,2% u odnosu na isti period prethodne godine.

Indeksi industrijske proizvodnje u BiH

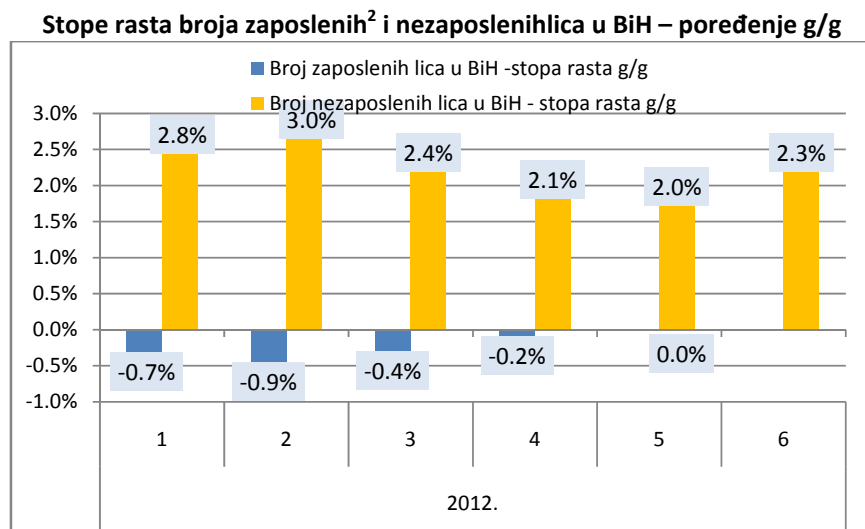
Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSR

1.2. Tržište rada BiH

Struktura radne snage u BiH se tokom mjeseca maja i juna nije bitnije mijenjala. I dalje je prisutan rast broja nezaposlenih lica, dok je broj zaposlenih u BiH u maju 2012. godine stagnirao i iznosio 691,6 hiljada lica. Uprkos sezonskom zapošljavanju broj nezaposlenih u BiH u junu 2012. godine (538 hiljada lica) se i dalje uvećava, a administrativna stopa nezaposlenosti je 43,7%¹. Bitno je napomenuti da je po prvi put u junu od početka 2012. godine zaustavljen trend smanjenja broja zaposlenih lica (grafikon ispod). Rast zaposlenih u javnom sektoru kao i skroman rast zaposlenih u prerađivačkoj industriji (0,6% g/g) imaju veliki doprinos stagnaciji broja zaposlenih u posmatranom mjesecu. Međutim, privatni sektor, odnosno oblasti građevinarstva (-7,4%), ugostiteljstva (-5,8%) i trgovine na

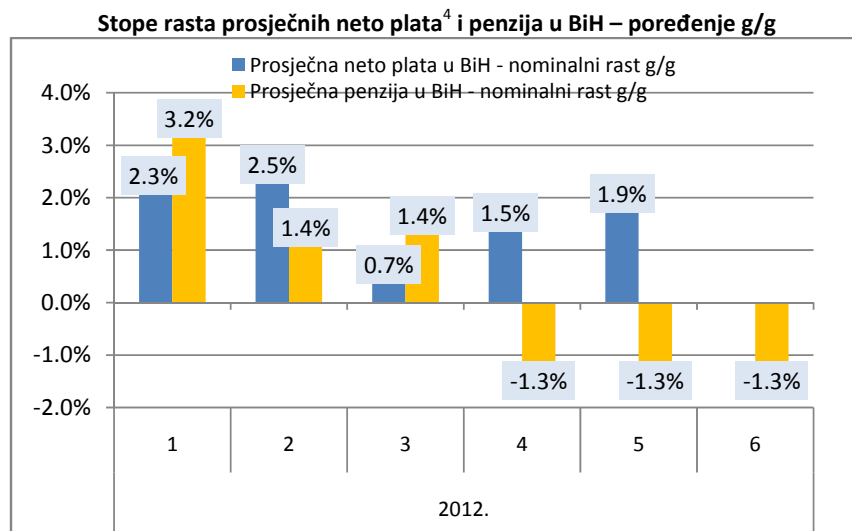
¹ Podatak se odnosi na maj 2012. godine, DEP kalkulacije.

veliko i malo (-3%) i dalje bilježe smanjenje broja zaposlenih u maju 2012. godine u odnosu na isti mjesec 2011. godine.

Izvor: Agencija za statistiku BiH, entitetski zavodi za zapošljavanje, Zavod za zapošljavanje BD, DEP kalkulacije

U skladu sa obimom poslovne aktivnosti, primanja u BiH su tokom maja bila prilično skromna. Prosječna neto plata u maju 2012. godine je iznosila 836 KM i iako je nominalno uvećana (grafikon ispod) u realnom smislu je stagnirala. Napominjemo da su oblasti sa najnižim zaradama u maju 2012. godine građevinarstvo i ugostiteljstvo zabilježile nominalno smanjenje plata (-2% i -1,1% g/g respektivno) što ukazuje na ubjedljivo najteži položaj spomenute kategorije zaposlenih. U domenu penzija u BiH je u junu 2012. godine zabilježen nominalni i realni pad penzija (od 1,3% odnosno 3,2%). Prosječna penzija je ostala kao i u maju 336 KM³ što je samo 40% prosječne neto plate u BiH. Konstantan priliv penzionera uz stagnaciju broja zaposlenih lica nije ostavio mogućnost za uvećanje penzija što govori da su penzioneri i dalje jedna od najugroženijih kategorija stanovništva.

Izvor: Agencija za statistiku BiH, entitetski penzioni fondovi, DEP kalkulacije

² Broj zaposlenih lica u BiH za mjesec juni 2012. godine nije bio dostupan u periodu izrade informacije.

³ DEP kalkulacije.

⁴ Prosječna neto plata za mjesec juni 2012. godine nije bila dostupna u periodu izrade Informacije.

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

U periodu I-VI 2012. godine prikupljeno je oko 2,3 milijarde KM prihoda od indirektnih poreza, odnosno za 2% manje u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Za razliku od prethodnih mjeseci kada su sa izuzetkom akciza prihodi skoro svih kategorija indirektnih poreza bilježili smanjenje, na kraju posmatranog perioda čak i prihodi od akciza bilježe smanjenje.

u milionima KM

Indirektni porezi	I-VI 2011.	I-VI 2012.	rast u % (g/g)	rast u % (m/m)
Carine	135,8	106,7	-21,4%	-5,7%
Akcize	612,9	612,2	-0,1%	-5,0%
PDV	1.432,9	1.421,6	-0,8%	1,1%
Putarine	136,5	131,3	-3,8%	-1,5%
Ukupno	2.318,0	2.271,9	-2,0%	-1,1%

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje BiH

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni prihodi prikupljeni od direktnih poreza i doprinosa u entitetskim poreskim upravama u periodu od I-VI 2012. godine su za svega 1,4% veći u odnosu na isti period prethodne godine. 4,3% (g/g) je iznosio rast prihoda od poreza, taksi i naknada, a svega 0,3% (g/g) rast prihoda od doprinosa. U poreskoj upravi FBiH zabilježen je porast prihoda od direktnih poreza (3,6% g/g), kao i smanjenje prihoda od doprinosa od svega 0,1% g/g. A u poreskoj upravi RS zabilježen je rast prihoda od doprinosa (1,1% g/g), a smanjenje prihoda od direktnih poreza. Detaljniji pregled slijedi u tabeli ispod.

Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u periodu I-VI
2011. i 2012. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2011.	2012.	%	2011.	2012.	%
Direktni porezi	264,2	273,7	3,6%	236,8	231,7	-2,1%
Porez na dohodak	142,5	141,8	-0,5%	116,0	127,0	9,5%
Porez na dobit	78,8	90,0	14,2%	82,9	76,7	-7,5%
Porezi građana	42,4	40,6	-4,2%	16,0	9,6	-40,3%
Ostali porezi	0,5	1,3	160,0%	22,0	18,5	-15,9%
Ostale takse, kazne i naknade	161,5	193,2	19,6%	129,1	126,7	-1,9%
Doprinosi	1.319,1	1.318,0	-0,1%	629,9	636,6	1,1%
PIO	728,0	730,1	0,3%	334,4	338,9	1,4%
Zdravstvo	531,0	528,1	-0,5%	251,4	252,1	0,3%
Nezaposleni	60,1	59,8	-0,5%	16,6	17,7	6,4%
Dječija zaštita	0,0	0,0	-	25,6	26,1	1,9%
Zapošljavanje invalida	0,0	0,0	-	1,8	1,8	-2,9%
Ukupno (direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)	1.744,8	1.784,9	2,3%	995,8	995,0	-0,1%

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

2.3. Mjesečni konsolidovani izvještaj o izvršenju budžeta⁵

Ukupni prihodi ostvareni u konsolidovanom budžetu institucija BiH, entiteta i JR su za prva četiri mjeseca tekuće godine veći za 6,6% g/g, u odnosu na isti period prethodne godine. Sa druge strane, i ukupni rashodi su smanjeni za 2,1% g/g. Do smanjenja rashoda dovelo je značajno smanjenje izdvajanja sredstava za subvencije i transfere.

Institucije BiH, entiteti i JR	I-IV 2011.	I-IV 2012.	%
Prihodi (od čega)	1.742,0	1.857,0	6,6%
Porezni prihodi	1.598,7	1.635,8	2,3%
Neporezni prihodi	135,6	216,6	59,7%
Rashodi (od čega)	1.780,0	1.742,5	-2,1%
Plate i naknade	517,8	527,4	1,9%
Materijal i usluge	66,4	85,3	28,5%
Subvencije i transferi	498,5	194,6	-61,0%

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje BiH, Odjeljenje za makroekonomsku analizu

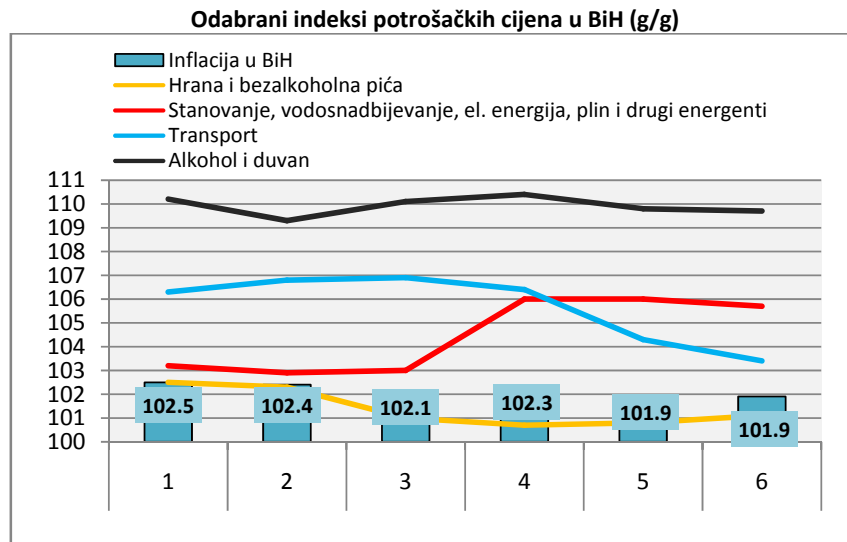
⁵ Konsolidovani izvještaj uključuje: prihode od indirektnih poreza koje prikuplja UIO na JR, transfere sa JR, prihode i rashode budžeta institucija BiH, FBiH, RS. Konsolidovani izvještaj ne uključuje neusklađene prihode prikupljene na JR UIO. Zadnji dostupni podaci su za prva četiri mjeseca tekuće godine.

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je u junu zabilježena inflacija od 1,9% g/g, odnosno 2,2% u periodu I-VI 2012. godine. Najveći doprinos umjerenoj stopi inflacije je prvenstveno kroz stabilizaciju cijena u najvećoj kategoriji CPI indeksa - hrana i bezalkoholna pića. U junu 2012. godine cijene u spomenutoj kategoriji su uvećane za 1,1% g/g. Pored toga, smanjenje cijena u kategorijama odjeće i obuće, zdravstva i obrazovanja je takođe determinisalo umjeren rast cijena.

S druge strane, već tradicionalno, kategorije transporta (3,4% g/g) te stanovanja, vodosnadbijevanja, el. energije, plina i drugih energenata (5,7% g/g) u junu 2012. godine su podsticale rast opšteg nivoa cijena u BiH (grafikon ispod) zahvaljujući visokim cijenama nafte na svjetskom tržištu u 2012. godini.

Izvor: Agencija za statistiku BiH

3.2. Monetarni agregati

Na kraju prvog polugodišta 2012. godine ukupna novčana masa (M2) bilježi rast od oko 5% g/g čime je dostignut nivo od 14,5 milijardi KM. Pri tome su monetarni agregati M1 i QM bilježili godišnje povećanje tokom svih mjeseci prvog polugodišta dok rezervni novac (M0) nastavlja da opada. Ipak, treba reći da M0 u junu po prvi put od početka godine bilježi rast (3,1% m/m) u odnosu na predhodni mjesec.

u milionima KM

Period	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Prenosivi depoziti u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Ostali depoziti u domaćoj valuti	Prenosivi depoziti u stranoj valuti	Ostali depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Novac u širem smislu (M2)
Jun-12	5.259,2	2.356,7	3.714,1	6.070,7	2.424,9	1.090,8	4.912,8	8.428,5	14.499,2
rast g/g u %									
Jun-12	-5,3	6,8	0,8	3,1	16,1	-8,7	6,6	6,8	5,2
rast m/m u %									
Jun-12	3,1	1,2	-1,8	-0,7	-0,5	5,1	0,7	0,9	0,2
ukupan rast za prvo polugodište (g/g) u %									
Jun-11	2,5	9,5	3,2	5,5	12,0	1,3	5,3	6,1	5,8
Jun-12	-4,3	6,9	1,8	3,7	17,0	-10,9	5,6	6,0	5,0
prosjeak mjesečnog rasta (g/g) tokom prvog polugodišta u %									
Jun-11	-1,0	0,0	0,0	0,0	0,8	-0,1	0,0	0,4	0,2
Jun-12	-1,7	-0,1	-0,5	-0,3	1,0	-0,1	0,2	0,4	0,1

Izvor: Centralna banka BiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Osnovica za obračun OR nastavlja sa padom u prvom polugodištu (3,4% g/g) mada je u junu u odnosu na maj zabilježeno povećanje od 0,3% (m/m). Ukupna novčana sredstva⁶ koja komercijalne banke drže kod CB BiH takođe nastavljaju svoj silazni trend iz ranijih mjeseci. U isto vrijeme, implicitna i prosječna stopa obavezne rezerve, te stopa naknade na višak sredstava iznad zakonski propisanog držanja OR su ostale nepromjenjene.

u milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Ukupna sredstva za održavanje OR	Razlika (višak)	Implicitna stopa OR	Prosječna stopa OR	Stopa naknade na višak iznad OR
Jun-12	14.625,4	1.245,7	2.412,7	1.167,0	16,5%	8,5%	0,04%
rast g/g u %							
Jun-12	-3,4	-3,7	-16,4	-26,7			
rast m/m u %							
Jun-12	0,3	0,2	-0,8	-1,9			
ukupan rast za prvo polugodište (g/g) u %							
Jun-11	-4,0	-17,4	-2,9	13,4			
Jun-12	-2,7	-6,2	-10,4	-13,2			
prosjeak mjesečnog rasta (g/g) tokom prvog polugodišta u %							
Jun-11	0,1	0,4	0,5	0,7			
Jun-12	-0,9	-0,8	-2,6	-4,1			

Izvor: Centralna banka BiH

⁶ Ukupna novčana sredstva komercijalnih banaka na računu CB se sastoje od prosječne OR (zakonski propisan minimum) i od dijela sredstava iznad zakonski propisanog minimuma.

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Devizne rezerve (bruto i neto) u junu bilježe svoje prvo povećanje u odnosu na prethodni mjesec u prvom polugodištu, te na kraju juna dostižu nivo u iznosu od oko 5,9 milijardi KM. Ipak, pozitivan pomak u junu je bio nedovoljan da se izbjegne pad od 3,4% u odnosu na stanje rezervi na kraju juna prethodne godine. Nakon visokih stopa smanjenja prethodnih mjeseci, na kraju juna mjeseca investicije u vrijednosne papire, kao značajna kategorija deviznih rezervi, bilježe rast, iako skroman. Sa depozitima kod inostranih banaka, situacija je potpuno drugačija. S početka godine, bilježe nešto snažniji rast, da bi na kraju prvog polugodišta posmatrane godine bili smanjeni za čak 8,8% g/g. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena (NSA - 5,8 milijardi KM, monetarna pasiva - 5,4 milijardi KM).

u milionima KM

Period	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezor u CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetar na pasiva	Neto slobodne rezerve
Jun-12	158,9	0,5	95,1	2.957,6	0,0	2.674,8	5.886,8	5.885,6	5.394,7	490,8
rast g/g u %										
Jun-12	22,1	400,0	-0,9	-8,8	0,0	2,0	-3,4	-3,4	-4,3	7,6
rast m/m u %										
Jun-12	1,3	0,0	0,4	-1,2	0,0	7,7	2,8	2,8	3,0	0,0
ukupan rast za prvo polugodište (g/g) u %										
Jun-11	15,2	-73,2	-16,3	16,2	0,0	-7,2	1,7	1,7	2,6	-8,5
Jun-12	78,3	301,0	11,4	11,3	0,0	-18,0	-2,6	-2,6	-3,5	8,9
prosjeak mjesečnog rasta (g/g) tokom prvog polugodišta u %										
Jun-11	16,7	241,9	15,6	1,3	0,0	-3,7	-1,0	-1,0	-1,0	-1,1
Jun-12	16,8	35,3	8,2	-6,1	0,0	7,3	-1,4	-1,4	-1,5	-0,6

Izvor: Centralna banka BiH

3.5. Depoziti

Za prvih šest mjeseci 2012. godine ukupni depoziti su iznosili 13,0 mlrd. KM i zabilježili su rast od 3,3% g/g. Navedeni rast ostvaren je rastom depozita stanovništva koji i čine više od polovine ukupnih depozita. Uprkos rastu broja nezaposlenih i stagniranju broja zaposlenih osoba, stagniranju rasta neto plaća, kao i rast potrošačkih cijena, depoziti stanovništva (i to zahvaljujući dugoročnim depozitima stanovništva) bilježe kontinuiran rast. Za šest mjeseci 2012. godine iznosili su 7,3 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 9,5%, odnosno 517,0 mil. KM.

Negativan trend rasta depozita nefinancijskih poduzeća i depozita opće vlade iz prethodnih razdoblja, nastavljen je i u prvoj polovini 2012. godine. Negativan rast industrijske proizvodnje, pad vanjskotrgovinske razmjene, kao i slab rast prometa unutarnje trgovine u odnosu na isto razdoblje prošle godine, upućuju na zaključak da su poduzeća u BiH suočeni sa velikim problemima u

poslovanju, što se naravno odražava i na visinu raspoloživih finansijskih sredstava. S druge strane, problemi u fiskalnoj politici odražavaju se na smanjenje depozita ovog sektora⁷.

u mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća	Depoziti opće vlade	Ostali
2012.	01.	12.916,7	7.074,7	3.362,0	1.437,3	1.042,9
2012.	02.	12.893,2	7.156,8	3.274,6	1.380,9	1.081,0
2012.	03.	12.761,0	7.182,2	3.186,5	1.310,5	1.081,8
2012.	04.	12.832,2	7.259,7	3.243,7	1.270,0	1.059,1
2012.	05.	12.957,2	7.288,0	3.278,9	1.331,9	1.058,4
2012.	06.	12.970,0	7.331,2	3.272,6	1.319,0	1.047,3
Stopa rasta g/g						
2012.	01.	3,2%	8,6%	-4,1%	-10,1%	15,3%
2012.	02.	2,8%	9,2%	-4,3%	-16,5%	18,8%
2012.	03.	1,7%	8,6%	-6,4%	-19,3%	19,1%
2012.	04.	2,7%	9,3%	-4,4%	-18,1%	17,0%
2012.	05.	2,9%	9,5%	-4,1%	-13,8%	9,4%
2012.	06.	3,3%	9,5%	-3,5%	-13,4%	9,9%
Prosječna godišnja stopa rasta za šest mjeseci						
2011.		2,6%	11,9%	-3,4%	-13,3%	-1,5%
2012.		2,8%	9,1%	-4,5%	-15,2%	14,9%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupni krediti u prvoj polovini 2012. godine iznosili su 15,8 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 4,5%. Krediti plasirani sektoru stanovništva i sektoru nefinancijskih poduzeća čine 94,9% ukupno plasiranih kredita. I jedni i drugi dali su pozitivan doprinos rastu ukupnih kredita, s tim da je doprinos sektora nefinancijskih poduzeća bio više nego skroman. U isto vrijeme, sektor opće vlade bilježi snažan rast kredita, međutim, krediti ovog sektora čine svega 4,4% ukupno plasiranih kredita komercijalnih banaka. Detaljan pregled iznosa kredita danih pojedinim sektorima kao i godišnja stopa promjene, dan je u tabeli ispod.

⁷ Prema novoj metodologiji CB BiH koja je uvedena u prosincu 2011. godine, nefinancijska poduzeća su nefinancijska javna i privatna poduzeća, dok neprofitne organizacije više ne ulaze u ovu kategoriju. Neprofitne organizacije skupa sa sektorom stanovništva čine Ostali rezidentni sektor. Međutim, za potrebe izrade Informacije, sektor neprofitnih organizacija obuhvaćen je u Ostalim depozitima/kreditima, jer čini veoma mali dio ukupnih depozita/kredita, dok sam sektor stanovništva je prema učešću jedan od najznačajnijih i samim tim utječe na kretanje ukupnih depozita/kredita. Svi navedeni iznosi depozita/kredita predstavljaju kumulative na kraju razdoblja.

u mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Kreditni stanovništvu	Kreditni nefinancijskim poduzećima	Kreditni općoj vladi	Kreditni ostalim sektorima
2012.	01.	15.355,1	6.690,7	7.901,3	677,9	85,3
2012.	02.	15.382,9	6.659,6	7.959,6	683,5	80,3
2012.	03.	15.449,9	6.688,9	7.990,9	678,6	91,6
2012.	04.	15.548,6	6.709,9	8.054,9	687,2	96,6
2012.	05.	15.674,6	6.759,8	8.114,2	689,7	111,0
2012.	06.	15.676,3	6.786,9	8.093,0	691,3	105,1
Stopa rasta g/g						
2012.	01.	5,6%	6,9%	2,1%	52,7%	-13,8%
2012.	02.	5,3%	6,6%	2,0%	50,8%	-17,7%
2012.	03.	4,6%	6,6%	0,8%	47,2%	-14,3%
2012.	04.	5,1%	6,2%	2,0%	46,6%	-3,8%
2012.	05.	5,0%	6,0%	1,7%	44,4%	15,4%
2012.	06.	4,5%	5,8%	1,2%	42,3%	10,4%
Prosječna godišnja stopa rasta za šest mjeseci						
2011.		4,9%	1,1%	7,0%	34,7%	-14,8%
2012.		5,0%	6,4%	1,6%	47,3%	-22,4%

Izvor: Centralna banka BiH

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) je u junu 2012. godine ostvaren je promet u iznosu od 32,18 miliona KM što čini 66,6 % od ukupnog ostvarenog prometa na BiH berzama. Promet na SASE u mjesecu junu bilježi rast od 133,6% odnosu na promet u istom mjesecu u 2011. godini.

Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu junu 2012. godine ostvaren je promet u iznosu od 16,17 miliona KM što čini samo 33,4 % od ukupnog prometa ostvarenog na BiH berzama. Mjesečni promet na BLSE bilježi pad od 76,6% odnosu na isti period u 2011. godini.

Ukupan promet u mjesecu junu na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u iznosu od 48,36 miliona KM bilježi pad od 39,7 % poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2011. godine.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Jun-10	7.147.944	6.709.904	13.857.848
Jun-11	13.775.378	66.402.910	80.178.288
Jun-12	32.186.816	16.173.362	48.360.178

Ukupan promet u prvome polugodištu na Sarajevskoj berzi je iznosio 203,73 miliona KM što iznosi povećanje prometa od 142,6 %. Značajno je napomenuti da su na Sarajevskoj berzi u prvoj polovini 2012.godine, uspješno su završene javne ponude vrijednosnih papira i to: emisija municipalnih obveznica Općine Cazin (1milion KM), te emisije obveznica i trezorskih zapisa Federacije BiH, u ukupnom iznosu od 156.43 miliona KM što ujedno čini 77,3% ukupno ostvarenog prometa.

Ukupan promet na Banjalučkoj berzi je iznosio 102,48 miliona KM što iznosi pad od 46,7% u odnosu na prošli period prošle godine. Značajan udio u prometu se odnosi na javnu ponudu trezorskih zapisa i obveznica u ukupnom iznosu od oko 59,96 miliona KM što čini 58,5% ukupnog prometa.

Od toga iznosa 26,7 miliona KM se odnosi na ponudu trezorskih zapisa RS te 33,27 miliona KM na javnu ponudu obveznica (obveznice RS u iznosu 30 miliona KM te ostatak opštine Trnovo, Šipovo i Kostajnica).

Ukupan promet u BiH (na obje berze) je iznosio 306,22 miliona KM što predstavlja povećanje u iznosu od 10,8% u odnosu na prethodni period u 2011.godini.

Ukupan promet (u KM) u prvom polugodištu 2012. godine

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
P1-10	51.880.998	66.909.313	118.790.311
P1-11	83.957.025	192.375.459	276.332.484
P1-12	203.737.871	102.485.398	306.223.269

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu junu 2010, 2011. i 2012. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Jun-10	7.323.682.526,79	3.469.891.921,00	10.793.574.447,79
Jun-11	7.612.708.342,27	4.159.881.255,44	11.772.589.597,71
Jun-12	4.025.166.991,75	3.687.655.549,87	7.712.822.541,62

*Smanjenje kapitalizacije je najvećim dijelom uzrokovano uvođenjem novih pravila poslovanja na SASE krajem prošle godine u okviru kojega je znatan broj vrijednosnih papira delistiran (isključeno 410 nelikvidnih i slabo likvidnih papira).

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u mjesecu junu 2012. godine sa vrijednostima u mjesecu junu 2011. godine zabilježen je pad od 47,1%, dok kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu junu 2012. godine bilježi pad od 6,3 % u poređenju sa vrijednosti u mjesecu junu 2011. godine. Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u junu 2012. godine bilježi pad od 34,5% u odnosu na vrijednosti u mjesecu junu 2011. godine.

4. Vanjski sektor

Tokom prvih šest mjeseci 2012. godine izvoz iz BiH je iznosio 3,8 milijardi KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio je pad od 5,1%. Uvoz BiH za period januar – juni 2012. godine iznosio je 7,3 milijarde KM i u poređenju sa istim periodom 2011. godine bilježi blagi pad od 0,7%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 3,4 milijarde KM i veći je za 4,7% u odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama u prvoj polovini 2012. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – juni 2012. godine uvezla 1,5 milijardi KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je pad uvoza ove vrste proizvoda za 3,8%. Uvoz nafte imao je vrijednost od 1 milijarde KM, a stopa rasta uvoza u odnosu na isti period prošle godine nije se mijenjala.

Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih šest mjeseci 2012. godine iznosio 857 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je samanjn za 2%. Na drugoj strani, izvoz mašina iznosi skoro 400 miliona KM i bilježio je blagi pad od 1,4% u odnosu na posmatrani period prošle godine.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2012. godini uvezeno u iznosu od 687 miliona KM, i u odnosu na isti period 2011. godine primjetan je pad od oko 1,2%.

Uvoz hemijskih proizvoda imao je vrijednost 766 miliona KM i stopa uvoza je porasla za 3,8%, dok s druge strane izvoz hemijskih proizvoda bilježi pad od 7,8% sa vrijednošću od 254 miliona KM.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 645 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih šest mjeseci 2012. godine dolazi do blagog pada uvoza i u odnosu na isti period prošle godine, uvoz baznih metala je manji za 0,7%.

Na strani izvoza baznih metala situacija je malo bolja i u prvoj polovini 2012. godine izvezeno je 982 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2011. godine primjetan je blagi rast 1%. U Ukupnom izvozu BiH, bazni metali imaju najveće učešće.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - juni 2012. godine ostvarila je izvoz od 417 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značajniji rast u odnosu na druge kategorije proizvoda od oko 7% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u FBiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Juni 2011	Januar – Juni 2012	Promjena 2012/2011
IZVOZ	4.075.250	3.868.621	-5,1%
UVOZ	7.383.453	7.331.720	-0,7%
TRGOVINSKI DEFICIT	-3.308.203	-3.463.099	4,7%

5. Strane direktne investicije

Prema revidiranim podacima Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH strana ulaganja u prvom polugodištu 2012. godine su iznosila 51,47 milion KM što je manje za oko 102 miliona KM u odnosu na ulaganja u istom periodu 2011. godine kada su SDI iznosila 154,1 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima u 2010. i 2011. godini iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2010	470	149,5	32,1	29,6
2011	93,2	60,9	107,8	130
2012	-4,99	56,46		

Prema podacima Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH najveća ulaganja u prvom polugodištu su bila od strane Droga Kolinska 13,44 miliona KM, strane NLB Ljubljana 10,76 miliona KM dok su najveća povlačenja kapitala Hypo Alpe Adria bank -45,48 miliona KM te Tipo Odžak u iznosu od -3,98 miliona KM.

Od događaja koji će imati utjecaja na strane direktne investicije u prvom polugodištu treba spomenuti da je 28. marta 2012. godine Agencija Standard & Poor's potvrdila je Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B" i izmijenila izgled „na posmatranju - negativno" na stabilne izgled.